

พระราชบัญญัติ รายได้สุขาภิบาล พ.ศ. 2498

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2498

เป็นปีที่ 10 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายกำหนดรายได้สุขาภิบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ รายได้สุขาภิบาล พ.ศ. 2498"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 5 อาคารการค้าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการค้าสัตว์ในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 6 ภาษีป้ายตามประมวลรัษฎากรสำหรับป้ายซึ่งแสดงไว้ในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามประมวลรัษฎากร ตั้งแต่ปีภาษี 2498 เป็นต้นไป

มาตรา 7 ภาษีบำรุงท้องที่ตามประมวลรัษฎากรในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามประมวลรัษฎากร ตั้งแต่ปีภาษี 2498 เป็นต้นไป

มาตรา 8 กิจการใดที่ได้มีกฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตของสุขาภิบาลใด ก็ให้สุขาภิบาลนั้นเป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมค่าปรับ เนื่องในกิจการเช่นว่านั้น ให้เป็นรายได้ของสุขาภิบาลนั้น

"มาตรา 8 ทวิ⁽²⁾ สุขาภิบาลมีอำนาจออกข้อบังคับเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากร

และค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ได้ทุกประเภทหรือเพียงบางประเภท คือ

- (1) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร ซึ่งสถานประกอบการอยู่ในเขตสุขาภิบาล
  - (2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ซึ่งร้านขายสุราอยู่ในเขตสุขาภิบาล
  - (3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในเขตสุขาภิบาล
- ในการเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรา^๑นี้ เศษของหนึ่งบาทให้ตัดทิ้ง
ภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรา^๑นี้ ให้ถือเป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น"

"มาตรา 8 ตรี⁽¹⁾ น้ำมันเบนซินซึ่งสถานที่ค้าปลีกกักตุนอยู่ในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นมีอำนาจออกข้อบังคับเก็บภาษีบำรุงสุขาภิบาลได้ไม่เกินอัตราละห้าสตางค์ ในการนี้ให้ถือว่าภาษีดังกล่าวเป็นภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ตามประมวล-รัษฎากร"

"มาตรา 8 จัตวา⁽²⁾ สุขาภิบาลมีอำนาจออกข้อบังคับเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละศูนย์ให้สุขาภิบาลเก็บในอัตราร้อยละศูนย์
- (2) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่นให้สุขาภิบาลเก็บหนึ่งในเก้าของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่

เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

ภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา^๑นี้ ให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร"

"มาตรา 9⁽³⁾ สุขาภิบาลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 8 ทวิ มาตรา 8 ตรี หรือมาตรา 8 จัตวา เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อสุขาภิบาลได้ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วให้ส่งมอบให้แก่สุขาภิบาลนั้น ๆ"

"มาตรา 10⁽⁴⁾ ในการปฏิบัติตามมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 8 ทวิ และมาตรา 8 ตรี ให้สุขาภิบาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ

§ ๑๐๖ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ทวิ และมาตรา ๘ ตรี ให้ประธานกรรมการสุขาภิบาลมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร"

"มาตรา 10 ทวิ⁽⁵⁾ การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 8 จัตวา ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีดังกล่าว การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาลให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลรัษฎากร ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี ตลอดจนการควบคุมกำกับโดยกระทรวง ทบวง กรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา"

"มาตรา 11⁽⁶⁾ การจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น"

มาตรา 12 ภาษีบำรุงเทศบาลตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีเทศบาล พ.ศ. 2497 ซึ่งเก็บได้ในปีใดเมื่อได้หัก ค่าใช้จ่ายตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ให้ปันแก่สุขาภิบาลร้อยละห้าสิบและให้ส่งมอบให้กระทรวง-มหาดไทย เพื่อจัดแบ่งให้สุขาภิบาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 13 นอกจากรายได้ของสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัตินี้แล้วสุขาภิบาลอาจได้รับรายได้เป็นเงินอุดหนุนจาก งบประมาณแผ่นดิน

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สุขาภิบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่มีความหมายใด ๆ ให้อำนาจสุขาภิบาลมีรายได้หรือได้รับปันรายได้พอเพียงที่จะทำความเจริญให้กับท้องถิ่นจึงสมควรกำหนดหลักการ ให้สุขาภิบาลมีรายได้

พระราชบัญญัติ ภาษีสุขาภิบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากขณะนี้ สุขาภิบาลมีอำนาจจัดเก็บภาษีอากรและ ค่าธรรมเนียมได้น้อยประเภทกว่าเทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้ง ๆ ที่ได้รับการทะนุบำรุงท้องถิ่นเท่า ๆ กัน ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้นในระหว่างประชาชนที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลและที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาล จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ภาษีสุขาภิบาล พ.ศ. 2498 เพื่อให้สุขาภิบาลเรียกเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมได้เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 232

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขวิธีการปันภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเสียใหม่ เพื่อให้เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้รับเงินภาษีและค่าธรรมเนียม ประเภทนี้ไปใช้ให้บังเกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นโดยรวดเร็วและเหมาะสมยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติ รายได้สุขาภิบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันได้มีการบัญญัติเรื่องการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อนที่ให้แก่สุขาภิบาลไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 และพระราชบัญญัติล้อเลื่อน พุทธศักราช 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้อเลื่อน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 แล้ว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรายได้สุขาภิบาล พ.ศ.2498 ซึ่งบัญญัติในเรื่องเดียวกันนี้เสียใหม่ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ รายได้สุขาภิบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534

มาตรา 7 ในระหว่างที่สุขาภิบาลยังมีได้มอบให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อสุขาภิบาลตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติรายได้สุขาภิบาล พ.ศ. 2498 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นอีกเท่ากับอัตราภาษีตามมาตรา 8 จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

การเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรตามมาตรา นี้ ให้ถือว่าสุขาภิบาลได้มอบให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อสุขาภิบาลตามมาตรา 9

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ได้ยกเลิกภาษีการค้าและได้นำภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมาใช้แทน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรายได้สุขาภิบาลให้สอดคล้องกับการใช้ภาษีดังกล่าวประกอบกับมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับบทกฎหมายที่ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้